

ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΜΕΤΡΗΣΗ ΣΤΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΩΔΕΙΟ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Ελένη Βαρδή (ΠΕ02), Βασίλης Στρατόπουλος (ΠΕ03)

1ο Γυμνάσιο Πατρών

Παναγιώτης Χατζηαντωνίου (ΠΕ19)

Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Πανεπιστημίου Πατρών

Φύλλο οδηγιών για τον εκπαιδευτικό

Κατευθυντήριες προτάσεις που συνιστάται να ακολουθηθούν από τον εκπαιδευτικό προκειμένου να προετοιμαστεί κατάλληλα η ομάδα των συμμετεχόντων μαθητών αλλά και να σχεδιαστεί αποτελεσματικά ολόκληρη η δράση.

Έννοιες: μάσκες –προσωπεία, ακρόαση, ηχογράφηση, καταληπτότητα ομιλίας

Στόχοι: Επιδιώκουμε οι μαθητές:

- να αναπτύξουν ικανότητες παρατήρησης, εργασίας σε μικρές ομάδες, συνεργασίας, προσεκτικής ακρόασης, κριτικής σκέψης, δημιουργικής φαντασίας, διατύπωσης ερωτήσεων και αξιολόγησης συμπερασμάτων, συμμετοχής σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες (κατασκευή προσωπιών για παράσταση, πρόβα θεατρικής παράστασης στο χώρο του Ρωμαϊκού Ωδείου)
- να κατανοήσουν τη σημασία της αρχιτεκτονικής του αρχαίου θεάτρου
- να διαπιστώσουν την πολύ καλή ακουστική της διάταξης θεάτρου
- να ανακαλύψουν περιβαλλοντικές συσχετίσεις
- να παρατηρήσουν τις διαφορές της ακουστικής με τη χρήση ή μη μάσκας –προσωπείου από τους ηθοποιούς στο χώρο του Ωδείου
- να αποκτήσουν μια γνωριμία και οικειότητα με το χώρο όπου έχουν παρασταθεί παραστάσεις αρχαίου δράματος, όχι μόνο μέσω των μετρήσεων αλλά και μέσω της θεατρικής πρόβας που θα πραγματοποιηθεί.
- να εξοικειωθούν με τη δραματουργική πλευρά του αρχαίου θεάτρου

Βασικές οδηγίες

1. Χρόνος προετοιμασίας : 2-3 ώρες ατομική προετοιμασία εκπαιδευτικού/1 ώρα καθοδήγηση από τον καθηγητή Καλλιτεχνικών για την κατασκευή των масκών των βασικών ρόλων του έργου *Ελένη*/ κάποιες ώρες για την κατασκευή των масκών από τους μαθητές/ 6-7 πρόβες της θεατρικής ομάδας που έχει αναλάβει να δραματοποιήσει και να παρουσιάσει στο Ωδείο αποσπάσματα από την *Ελένη*.

2. Χρόνος πραγματοποίησης δράσης: 3 συνεχόμενες διδακτικές ώρες.

3. Προτείνεται το σύνολο των μαθητών να αποτελείται:

α) από τους μαθητές της περιβαλλοντικής ομάδας

ή β) από μαθητές της Γ Γυμνασίου αποκλειστικά .

4. Υλικά: φορητό υπολογιστή με κάρτα ήχου (ένας ή περισσότεροι), μικρόφωνο ηχογραφήσεων (κατά προτίμηση εξωτερικό και όχι το ενσωματωμένο στον υπολογιστή, για καλύτερη απόδοση), φωτογραφική μηχανή, κάμερα και φωτοαντίγραφα, ανάλογα με τις ομάδες που θα σχηματίσουμε **i)** φύλλου εργασιών **ii)** κατόψεις-σχεδιαγράμματα του Ρωμαϊκού Ωδείου. (Πηγή: www.diazoma.gr , odysseus.culture.gr)

5. Θα προτείνουμε να χρησιμοποιηθούν θεατρικά παιχνίδια : **α)** ένα παιχνίδι **ζεστάματος και ενεργοποίησης** και **β)** ένα παιχνίδι **αυτοσυγκέντρωσης της ομάδας**, τα οποία μπορεί ο εμπυχωτής-εκπαιδευτικός να επιλέξει από την ευρεία γκάμα τέτοιων ασκήσεων και παιχνιδιών που περιλαμβάνονται στην παρακάτω βιβλιογραφία. Τα εν λόγω παιχνίδια μπορούν να επαναλαμβάνονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, στην αρχή κάθε φορά της συνάντησης της ομάδας μαθητών που θα αναλάβει να δραματοποιήσει και να παρουσιάσει αποσπάσματα ή ολόκληρο το έργο *Ελένη* του Ευριπίδη, το οποίο διδάσκεται στη Γ' Γυμνασίου.

6. Οι μαθητές χωρίζονται σε τρεις ομάδες: οι «ηθοποιοί», οι «ηχολήπτες», οι «ακροατές». Οι «ηθοποιοί» παίρνουν τις θέσεις τους στη σκηνή προκειμένου να ερμηνεύσουν το διάλογο. Οι «ηχολήπτες» (μέχρι 2 άτομα) και οι «ακροατές» (5-6 άτομα), εντοπίζουν στην κάτοψη του θεάτρου χαρακτηριστικές θέσεις ακρόασης (π.χ. πρώτη, μεσαία και τελευταία

σειρά στο κέντρο και αντίστοιχα στο ένα άκρο). Στη συνέχεια οι «ακροατές» χωρίζονται, καταλαμβάνουν τις θέσεις που έχουν σημειώσει και συμπληρώνουν το φύλλο εργασίας που τους διανέμουμε.

7. Για κάθε θέση ακρόασης θα πρέπει να γίνει και η αντίστοιχη καταγραφή του ηχητικού γεγονότος. Οι «ηχολήπτες» είναι υπεύθυνοι να ενεργοποιήσουν την εφαρμογή της ηχογράφησης (audacity) όταν οι «ηθοποιοί» είναι έτοιμοι να ερμηνεύσουν το ρόλο τους και οι συνθήκες ακρόασης το επιτρέπουν. Επομένως οι «ηχολήπτες» θα πρέπει να δώσουν το σύνθημα της έναρξης, αφού πρώτα διαπιστώσουν ότι δεν υπάρχει ενοχλητικός θόρυβος από το γύρω περιβάλλον. Επίσης θα πρέπει να γίνει πρόβα, ώστε να καθοριστεί η ένταση της φωνής των ηθοποιών για όσο το δυνατόν καλύτερο αποτέλεσμα ηχογράφησης.

8. Για το κλείσιμο των προβών-συναντήσεων που θα προηγηθούν της δράσης στο Ρωμαϊκό Ωδείο, καθώς και για το κλείσιμο της ίδιας της δράσης, αποτελεσματική θα ήταν η αξιοποίηση ενός **παιχνιδιού κλεισίματος και χαλάρωσης**, επίσης από την παρακάτω βιβλιογραφία, προκειμένου η δραστηριότητα να αποκτήσει ένα σύνθετο παιδαγωγικό, διδακτικό, συνεργατικό και δημιουργικό χαρακτήρα.

Βιβλιογραφία

- 1. Κουρεντζής, Λ.**(2008), *Το θεατρικό παιχνίδι και οι διαστάσεις του*, Αθήνα
- 2. Γκόβας, Ν.** (2001), *Για ένα δημιουργικό, νεανικό θέατρο: ασκήσεις, παιχνίδια, τεχνικές*, Μεταίχμιο , Αθήνα .
- 3. Γώγος Σ.,** *Το αρχαίο θέατρο των Οινιαδών*, Εκδ. Μίλητος: Αθήνα 2004
- 4. Δρούγου Σ.,** *Το αρχαίο θέατρο της Βεργίνας*, University Studio Press: Θεσσαλονίκη 1999
- 5. Σπαθάρη Ε. – Χατζή Α. – Μάξιμος Π.,** *Αρχαία ελληνικά θέατρα: 2500 χρόνια φως και πνεύμα*, Πλάτων Μάξιμος, Αθήνα 2000
- 6. Τσιμπουράκης Δ.,** *Η Γεωμετρία στην Αρχαία Ελλάδα*, Ατραπός, 2004
- 7. Υλικό Σεμιναρίου:** «Ακουστική και ιστορική ξενάγηση στα αρχαία θέατρα της Ν.Δ. Ελλάδας». http://dide.ach.sch.gr/enviredu/env_edu.htm
- 8. Υλικό δικτύου:** «Ακουστική και Ιστορική Ξενάγηση στα Αρχαία Θέατρα της Νοτιοδυτικής Ελλάδας». <http://netacoustics.sch.gr/index.html>